

Нестерчук Оксана, кандидат
філологічних наук, доцент, доцент
кафедри Волинського національного
університету імені Лесі Українки

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ У ВИКЛАДАННІ КУРСУ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Процес формування кваліфікованих спеціалістів забезпечується через інноваційний розвиток освіти, оновлення його змісту, навчальних програм різних спеціальностей, навчально-виховного процесу відповідно до викликів ринку праці, сучасних науково-технічних досягнень. Головне завдання вищих навчальних закладів – підготувати кваліфікованих працівників, які здатні впроваджувати набуті теоретичні знання на практиці, конкурувати серед інших спеціалістів.

Традиційна педагогіка не завжди сприяє розвитку мислення студентів, колективному вирішенню проблем, знаходженню необхідних рішень для подальшого розвитку та досягненню результатів. Таке навчання найперше ставить за мету передати великий обсяг інформації та домогтися від студента його запам'ятовування. Педагог передає відому та осмислену інформацію, а здобувачі освіти мають відтворити якнайповніше ці знання, які не завжди вдається поєднати з іншими тематичними блоками та знайти їм використання у позанавчальних ситуаціях. Тому науково-педагогічні працівники інтенсивно впроваджують нові форми та методи роботи, а саме – інтерактивні методи навчання, що розвивають комунікативні навички, стимулюють та мотивують до пізнавальної діяльності, до самоконтролю, аналізу, синтезу, формування суджень про рішення, ідеї. Ці методи розвивають не тільки творчий потенціал, але й уміння швидко реагувати та знаходити рішення до поставлених завдань. Для кращого сприйняття здобувачами освіти інформації через поєднання естетичного, інформаційного, емоційного, аудіо-візуального джерел інформації, використовуємо уже добре відомі форми як дискусія, проблемна лекція, презентація проєктів, мозковий штурм, бесіди. М. Скрипник писала «інтерактивне навчання – це учіння, яке ґрунтується на взаємодії, і навчання, побудоване на взаємодії» [3, с. 30]. О. Пометун зазначає, що суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається тільки шляхом постійної, активної взаємодії всіх учнів» [2].

На сьогодні серед інтерактивного навчання набуло популярності тренінг-гра, робота у малих групах, рольова гра, виконання практичних проєктів, навчання у неформальних умовах (музеях, виставках, театрах, установах та інших громадських закладах).

На практичних заняттях з курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» для студентів факультету інформаційних технологій та математики використовуємо роботу у малих групах для закріплення знань,

отриманих у курсі з теми «Основи культури української мови», «Риторика і мистецтво презентації». Такий метод ефективний для вирішення проблем разом з малим колективом. Робота із картками-завданнями або фрагментами текстів допомагає студентам виробляти навички комунікативного спілкування у групі, розвивати вміння співпрацювати у команді та конкурувати. Адже така робота у групах поєднана з ще одним методом – тренінг-гра. Ділячись на команди по 3-4 студенти, вони обирають завдання з відповідної теми та питання різної складності. За відповіді, відповідно до різної складності, отримують бали.

Викладач заохочує групи до роботи, повідомляє правила групової роботи, пропонує висловлювати думки по черзі, веде облік балів кожної групи, підбиває підсумки. Він пропонує групам показати результати роботи. У кінці викладач проводить опитування: що складного було у завданнях, чого навчилися? Їхні пропозиції потрібно врахувати наступного разу при проведенні навчання з інтерактивним методом.

Дискусійні форми навчання – це ціленаправлений та впорядкований обмін думками, твердженнями з метою «знаходження істини» або формування в учасників певної точки зору [1].

Вивчаючи тему «Форми колективного обговорення професійних проблем», студенти самостійно обирають ким стати: організаторами чи учасниками дискусії, конференції, круглого столу. Вони вчаться усно обмінюватися інформацією, висловлювати альтернативні думки та приймати виважені рішення, інформувати співучасників. Такі форми роботи допомагають студентам аналізувати свої думки, озвучувати, аргументувати їх так, щоб було зрозуміло усім.

Ефективним інтерактивним методом навчання, який запроваджуємо під час вивчення дисципліни, – «мозковий штурм». Викладач пропонує теми на вибір, які впроваджують за допомогою брейншторму. Майбутні фахівці обирають організатора, який генерує висловлені думки учасників, аналізує усі варіанти, обирає креативнішу, найкращу серед запропонованих та підсумовує роботу команди. Завдання викладача – організувати роботу студентів, створивши сприятливі умови для висловлення власної думки кожного учасника, озвучити правильно сформульовані завдання та мету гри, наштовхнути до креативних ідей. Такий метод допомагає наблизити вирішення проблеми в ігровій формі до реальності, що відбувається у професійному житті. Також сприяють покращенню у здобувачів освіти комунікативних навичок, виявленню креативних студентів, які раніше не проявляли себе, боялися критики. Від таких умінь залежить успіх здобувача у навчанні та подальшому професійному житті, зникають внутрішні бар'єри.

Отже, для пошкваллення навчання викладач має сприяти вдосконаленню організації групової роботи, де кожен учасник, не боячись, висловлював власні думки та рішення, умів працювати у команді та розвивав дух суперництва. Здобувачі освіти, працюючи у групі чи парами, розвивають комунікативні

вміння та навички, вчатьса самостійному пошуку відповідей, креативності, критичному мисленню, професійному спілкуванню майбутніх фахівців.

Література

1. Годованець Н. І., Леган В. П. Короткий огляд інтерактивних методів навчання іноземної мови. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота.* 2017. Вип. 1 (40). С. 60 – 62.
2. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок: Інтерактивні технології навчання. К.: А.С.К., 2003. С. 19 – 24.
3. Скрипник М. Інтерактивне навчання як інструмент засвоєння нового досвіду. *Ігри дорослих. Інтерактивні методи навчання.* Київ : Ред. загальнопед. газ., 2005. 128 с.